

[Knud Jespersen.]

det nok være rimeligt at spørge hr. Christophersen, hvad han da mener. Hr. Christophersen har fundet ud af, at det er en klar aftale, at der helt frem til udgangen af 1978 — og det er her, aftalen har 3 års varighed — skal sikres ro om omkostninger og priser. Det fortsætter i sætningen: men forhindrer omkostningsstigninger som følge af, at der i 1976 udløses mere end én portion i hvert halvår.

Hvis nu man måler det med virkeligheden, så vil man se, at i bedste fald kan forligsparterne komme til at diskutere, hvem der har ret. Vi ved, at såkaldte paritetiske nævn i arbejdsmarkedsspørgsmål kan diskutere indtil det bedøvende, men samtidig ved vi også, at arbejdsgiverne under alle omstændigheder kan læse det sprog, der er skrevet, og for dem vil teksten være, at man har fået en slags garantier om, at selv om vi har nulstillet dyrtidsordningen og man kunne forvente 2 portioner pr. halvår, så vil man kun være tvunget til selv at udrede den ene. For at afklare misforståelser vil jeg gerne spørge hr. Kjeld Olesen, hvordan hr. Kjeld Olesen vil fortolke denne bestemmelse.

Det varede som bekendt længe, inden vi fik forliget. Jeg tror, det var omkring kl. 14 i dag, inden vi så dette forlig, og jeg forstår, der har været nogle svære fødselsveer. Det bliver også lidt svært at komme uden om forklaringer, der indeholder en fastlagt overenskomstpolitik for de kommende 3 år. Jeg tror ikke en pind på, at det kan holdes. Det skal arbejdernes egen aktivitet nok sørge for. Når man faktisk pantsætter arbejdernes rettigheder til hr. Poul Hartling og disse forligsallierede på en sådan måde, at der skal være enighed, hvis der skal ske forandringer, så skaber man noget, der kan få dødelige følger også for dem, der havde en illusion om, at hr. Kjeld Olesen mente, hvad han sagde i går, at man vil kæmpe for en demokratisk udvikling, og at man vil gøre det så massivt, at det skulle kunne høres i Arbejdsgiverforeningen, i Industrirådet m. v. Jeg forstår, at hr. Kjeld Olesen modtog bifald. Det var en skam, han ikke benyttede lejligheden til at holde den tale, han har holdt her i dag, derude på årsmødet. Så tror jeg nok, at bifaldet ville have været noget behersket.

Dengang socialdemokratiet proklamerede, at nu ville de også til at føre en anden økonomisk politik, at man skulle udvide forbruget, så så vi det i første omgang, måske lidt optimistisk og lidt naivt, som et resultat af, at nu var arbejdernes krav og vores bestandige fremførelse af forslaget om udvidelse af købekraften omsider nået ind i de inderste cirkler i socialdemokratiet. Men det var kun elementer af, hvad vi har sagt. Man ville nedsætte momsen i 6 måneder. Det er farligt kun at nedsætte momsen på en række områder; det er endnu farligere i en tidsbestemt periode, og man kan gøre gældende her, at det i bedste fald vil rykke rundt på forbrugsevnen. Det vil sige, at det ikke vil udvide forbrugsevnen, men skubbe et produkt nærmere til forbrugerne i en bestemt periode for derefter at trække det fra i en anden periode. Vi havde altså vores kritiske holdning hertil. Vi sagde til socialdemokratiet, at det er rimeligt, at man ophæver denne tvangsopsparing, da det var en ubegavet tanke og en idé, man aldrig skulle have ført frem, da man i sin tid lavede forlig herom, og også det i sig selv var en udmærket ting.

Men i dag har tonen jo fået en noget anden lyd. Vi hørte det også på den sidste ordfører her fra talerstolen. Hr. Jens Møller er meget glad over alt det, man erklærer man vil, og er meget glad over hensigtserklæringerne. Jeg forstår, at socialdemokratiet bogstavelig talt i dette femkantforlig har bragt hr. Poul Hartling i den situation, at han faktisk får håndpant på, hvad der skal ske. Forliget er efter en absolut nøgtern bedømmelse simpelt hen en håndfæstning til hr. Poul Hartling og hr. Poul Hartlings politik. Og det betyder jo, at man her realiserer en gammel drøm, at man kan lade socialdemokratiet regere, hvis bare borgerskabet får lov til at bestemme.

Jeg ved godt, at jeg nu pådrager mig en del foredrag om matematik, men der er tale om her at vise en bastant vilje til at ville noget andet eller at fortsætte den kæde af forlig, der faktisk har bidraget til at forværre udviklingen og ikke mildne følgerne af kriserne i vores land. For hvad var det, man sagde i februar i år? Statsministeren erklærede bramfrit, at nu skal der virkelig sættes ind, så der kommer gang i beskæftigelsen, og man skønnede ret så optimistisk. Skønnet var en fejl, det har tiden siden vist.